

Information om ny lag och förordning om skydd för geografisk information.

Sammanfattning

En ny lag (2016:319) och förordning (2016:320) om skydd för geografisk information kommer att träda i kraft den 1 maj 2016.

Den nya regleringen innebär bland annat att kravet på databastillstånd utgår och att kravet på spridningstillstånd för landgeografisk information begränsas till att enbart gälla information som inhämtats från luftfartyg genom fotografering eller liknande registreringar.

Ansvar för att besluta om dessa spridningstillstånd övergår samtidigt från Försvarmakten till Lantmäteriet.

Lantmäteriet har också fått möjlighet att utfärda föreskrifter om undantag från tillståndskravet vad gäller spridning av landgeografisk information.

Ny lag och förordning

En ny lag (2016:319) och förordning (2016:320) om skydd för geografisk information kommer att träda i kraft den 1 maj 2016. Den nya lagen ersätter lag (1993:1742) och förordning (1993:1745) om skydd för landskapsinformation.

Vad innebär detta?

Den nya regleringen innebär bland annat att kravet på databastillstånd utgår och att kravet på spridningstillstånd för landgeografisk information begränsas till att enbart gälla information som inhämtats från luftfartyg genom fotografering eller liknande registreringar.

Med "liknande registreringar" menas film, laserskanning, radarmätning, värmekameraregistrering etc. Syftet med tillståndskravet är att i möjligaste mån undvika skada för totalförsvaret.

Ansvar för att besluta om dessa spridningstillstånd övergår samtidigt från Försvarmakten till Lantmäteriet.

När det gäller sjögeografisk information kommer det att se ut som tidigare med undantaget att kravet på databastillstånd försvinner. Sjökort samt andra sammanställningar som avser Sveriges sjöterritorium spridningsgranskas av Sjöfartsverket.

När det gäller landgeografisk information innebär den nya lagen att kravet på spridningstillstånd för en hel del produkter försvinner.

Alla kartprodukter som framställs utan att använda information som inhämtats från luftfartyg blir fria att sprida. Några exempel är Orienteringskartor, Turistkartor, Informationskartor samt olika typer av naturinventeringar och områdesindelningar.

Föreskrifter om undantag från tillståndskravet

Lantmäteriet har också fått möjlighet att utfärda föreskrifter om undantag från tillståndskravet vad gäller spridning av landgeografisk information. Mer information om föreskrifterna och hur dessa ska tolkas kommer att läggas ut på Lantmäteriets hemsida i god tid innan dessa träder i kraft. Ikraftträdandet för föreskrifterna blir preliminärt den 15 juni 2016.

Med stöd i föreskrifterna kan många produkter som är framställda *med* information inhämtad från luftfartyg undantas från tillståndskravet.

Lantmäteriets föreskrifter om undantag från tillståndskravet syftar till att undanta viss typ av information eller information som insamlats i specifika områden från tillståndskravet. Det handlar om olika typer av information med en upplösning eller noggrannhet som är sämre än ett bestämt värde eller information inhämtad från områden där vi med stor sannolikhet kan bedöma att ingen skada för totalförsvaret kan ske om informationen sprids.

I och med att kravet på databastillstånd försvinner blir det nu tillåtet att samla in och lagra vilken geografisk information man vill, men det är viktigt att tänka på vad man avser att sprida.

Ett exempel kan vara att man vill göra en analys av trädhöjder och beståndsgränser över ett skogsområde. Om man då laserskannar området och genom en analys av laserskannat data framställer en karta som visar trädhöjder, beståndsgränser, beräknade virkesvolymmer etc. och vill sprida den kartan så går den in under undantaget "Vegetation" i föreskrifterna. Vill man däremot sprida det laserskannade datat krävs det ett spridningstillstånd.

Vem är det som sprider informationen?

En annan fråga är den om vem det är som sprider den insamlade informationen. Vi har i diskussion enats om en principmodell för att avgöra denna fråga.

1. Om en uppdragsgivare ger en flygfotograf i uppgift att fotografera ett visst område och fotografen i sin tur lämnar över allt material till uppdragsgivaren åligger det uppdragsgivaren att söka spridningstillstånd om denna avser att sprida dessa bilder.
2. Om däremot flygfografen fotograferar på eget initiativ i syfte att sälja till flera eventuella kunder så är det fotografen som är skyldig att söka spridningstillstånd.

Vid ärenden som frångår principmodellen gör vi en bedömning av omständigheterna i det enskilda fallet.

Hur ansöker man?

Till en början kommer ansökningsförfarandet att gå till som så att du hämtar en ansökningsblankett på Lantmäteriets hemsida. Ansökan ska fyllas i och skickas med fördel digitalt till den adress som anges på sidan. Det är viktigt att du fyller i uppgifterna som efterfrågas så noggrant som möjligt, detta förenklar och förkortar handläggningstiden.

När vi får in ansökan gör vi en första bedömning, hämtar ett diarienummer och lägger in ärendet i vårt handläggningssystem. Efter det skickar vi en inbjudan till vår filskickstjänst och bifogar diarienumret. Ladda upp dina data du söker spridningstillstånd för och returnera. Vi kan nu granska materialet och handlägga ärendet.

Med tiden kan ansökningsförfarandet komma att förändras och förenklas men vi kommer då att informera om detta i god tid.

Mer information om detta samt ansökningsblanketter kommer att läggas ut på Lantmäteriets hemsida den 1 maj, till dess måste ansökningsinformation och blanketter enligt nuvarande regelverk ligga kvar.

Frågor besvaras i första hand av Lantmäteriets kundtjänst 0771-636363